Розділ 4. Захоплюємося сторінками історії України

Мета: продовжувати знайомити учнів з історією та минулим українського народу; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Прочитайте вірш Олеся Лупія. Якій події він присвячений? Поміркуй, чому вірш має таку назву. Вивчи вірш напам'ять.

22 СІЧНЯ

Київ, срібна хуртовина, двадцять друге січня. Об'єдналась Україна— Західна і Східна. Сніг повсюди в місті тане, наче від багаття,—

Георгій Нарбут. Проєкт герба Української Держави (1918 р.)

Прочитайте вірш Олеся Лупія. Якій події він присвячений? Поміркуй, чому вірш має таку назву. Вивчи вірш напам'ять.

галичани і кияни обнялись, як браття. У веселій позолоті софіївські бані, прапори блакитно-жовті грають на майдані.

А тепер на вас чекає уривок зі ще однієї дивовижної сучасної книжки. Вона називається «Мальована історія Незалежності України». Створили її відомі українські письменники — брати Віталій і Дмитро КАПРАНОВИ

Сьогодні 20.11.2023

і художники Юрко Журавель, Олександр Костенко, Юрій Васін, Олег Коллар, Олександр Бронзов, Роман Барабах. Основна ідея — подати історію нашої країни без білих плям і просто, для дітей і для дорослих, а також проілюструвати її коміксами.

Знайомтесь – брати Капранови.

Капранов Дмитро
Віталійович та Капранов
Віталій Віталійович
(Брати Капранови) —
українські письменники,
видавці, публіцисти,
громадські діячі, блогери.

Прочитайте слова, правильно ставте наголос. Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

конкуренція опозиція ініціа́тор суверенітет колонізація націоналізація агітація

голодувальникі мітингувальники революціонери заколот референдум етнічні суб'єкт

Конкуренція - суперництво.

Опозиція - протиставлення одних поглядів чи дій іншим.

Колонізація - заселення незайманих земель або захоплення чужих територій.

Націоналізація - вилучення з приватної власності осіб у власність держави землі, промислових і транспортних підприємств.

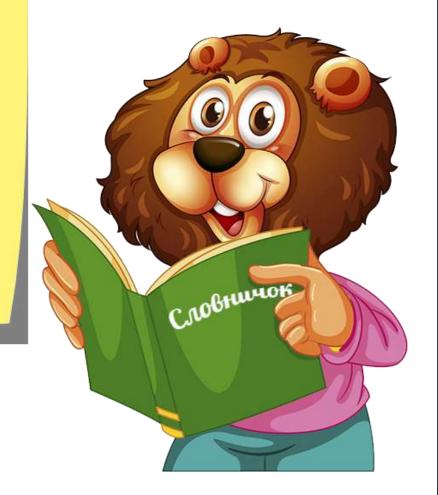
Агітація - протиставлення одних поглядів чи дій іншим.

Заколот - збройне повстання, бунт ворожих сил проти державної влади, часто організований у результаті таємної змови.

Суб'є́кт - це той, хто здійснює якусь дію.

Етнічні території - частина Землі, що характеризується певною однорідністю складу постійних її мешканців.

Суверенітет - незалежність.

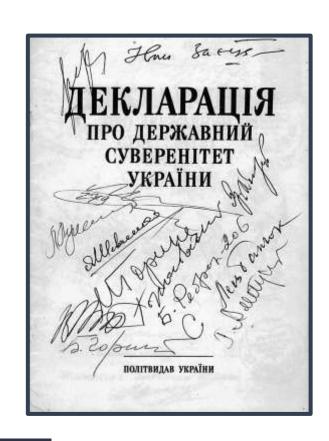

Референдум - прийняття громадянами країни рішень, що стосуються конституційних, законодавчих, внутрішньополітичних чи зовнішньополітичних питань.

Опрацювання твору братів Капранових «Незалежність України». Читання тексту вчителем.

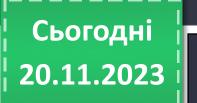

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

На виборах до Верховної Ради України 1990 вперше дозволили року політичну конкуренцію і, попри тиск влади та виборчі порушення, національні сили отримали 124 з місць у парламенті. Вони створили опозиційну групу «Народна Рада». Народна Рада стала ініціатором ухвалення 16 липня року Декларації про державний ТОГО суверенітет України.

Цей документ мав на меті перебрати владу від столиці імперії до Києва. Декларація проголошувала економічну, культурну, міжнародну самостійність Української РСР. Але на вимогу комуністичної більшості Ради на основі Декларації допускалося підписання Союзного договору — нової пом'якшеної форми колонізації, який уже готувала Москва. Однак вже восени почалися масові політичні виступи, які отримали назву «Революція на граніті».

BCIM

Опрацювання твору братів Капранових «Незалежність України».

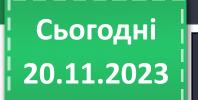
2 жовтня 100 студентів із Києва, Львова та Дніпра почали голодування та Жовтневому майдані (тепер — майдан Незалежності). Вони вимагали не допустити підписання Союзного договору, а також відставки влади, багатопартійних виборів та націоналізації майна компартії. Це був відчайдушний мирний протест — із піснями, промовами й агітаційними групами, які їздили ПО навчальних закладах і підприємствах.

У результаті на підтримку голодувальників застрайкували вищі навчальні заклади Києва, Луганська, Львова та інших обласних центрів. Мітингувальники оточили Верховну Раду, перекрили рух транспорту та домоглися виступу в телеефірі, після чого до страйку почали приєднуватися вже цілі регіони.

Злякавшись людського обурення, комуністична більшість Верховної Ради погодилася ухвалити постанову,

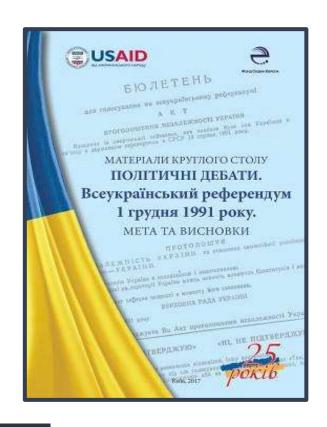
BCIM

Опрацювання твору братів Капранових «Незалежність України».

яка задовольняла всі вимоги революціонерів. Союзний договір провалився.

Радянська імперія Проте оскаженіло боролася за своє збереження. У серпні 1991 Москві стався збройний заколот з повернення до тоталітарного метою Україні комуністична партія Однак Tomy, втратила авторитет владу. послабленням розколом скориставшись радянських колонізаторів, 24 серпня Верховна

Рада України ухвалила Акт проголошення незалежності України.

1 грудня 1991 року рішення Верховної Ради було закріплене референдумом, у якому взяло участь 84 % виборців, з яких більшість — понад 90 % проголосувало за незалежність.

Того ж дня відбулися вибори Президента України.

Так українська незалежність отримала вищу політичну форму— державу з простою і славною назвою Україна.

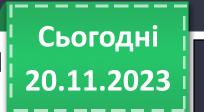

Опрацювання твору братів Капранових «Незалежність України».

Народи України затвердили право жити власним життям, самим обирати собі владу, встановлювати взаємини із сусідами та будувати майбутнє.

Завдяки перемогам наших славних предків українська держава зберегла більшість етнічних українських територій, стала суб'єктом міжнародного права, засновником ООН — тому практично весь світ одразу визнав незалежність України.

 BCIM

Опрацювання твору братів Капранових «Незалежність України».

Але отримати Незалежність — не досить. Її треба зберегти, розвинути, захистити й передати дітям. І тут усе залежить від тебе, шановний читачу. Чи зможеш ти прийняти славну естафету від Святослава до Шухевича? Чи станеш в одну лаву з Острозькими, Сагайдачним, Мазепою, Шевченком?

Ці славні лицарі вибороли для тебе цю країну і сподіваються, що вона буде у твоїх надійних руках.

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Розкажи, що нового ти дізнався/дізналася про історію проголошення Незалежності нашої країни.
- ❖ Чи всі слова і поняття були тобі зрозумілі? Де можна дізнатися їх значення?
- Коли Верховна Рада ухвалила Акт проголошення незалежності України?
- ❖ Як, на твою думку, ти можеш допомогти захищати незалежність України сьогодні?

Сьогодні 20.11.2023

Бесіда за коміксами Олександра Бронзова.

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Уяви, що тобі запропонували написати спогад про важливу подію свого життя. Про що б ти хотів/хотіла розповісти?
- ❖ Будьте дослідниками! Разом із дорослими підготуйте один із мініпроєктів на вибір: «Історія мого прізвища», «Історія моєї родини в історії моєї країни».

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 64-66 Прочитай твір. Підготуйся до стислого переказу «22січня» напам'ять.

